

HRVATSKI SABOR

Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija

**SAŽETAK IZVJEŠĆA O RADU VIJEĆA ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO-
OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA ZA 2018. GODINU**

Zagreb, siječanj 2019.

SADRŽAJ

DIO PRVI

UVODNE NAPOMENE	3
1. KONSTITUIRANJE VIJEĆA ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO- OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA	4

DIO DRUGI

IZVJEŠĆE O RADU VIJEĆA ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO- OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA ZA 2018. GODINU	4
1. STATISTIČKI PODACI ZA 2018. GODINU	4
2. RAD NA SJEDNICAMA	5
3. OSTALE AKTIVNOSTI VIJEĆA	6
4. JAVNOST RADA VIJEĆA	6

DIO TREĆI

ZAVRŠNE NAPOMENE	6
------------------	---

DIO PRVI

UVODNE NAPOMENE

Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija (dalje u tekstu: Vijeće) osnovano je Zakonom o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 79/06., 105/06. – ispravak, u daljnjem tekstu: Zakon) te uređeno člancima 110. – 114. Zakona. Sukladno članku 7. stavku 1. Odluke o Vijeću za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija („Narodne novine“, broj 46/07.), Vijeće djeluje pri Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost (dalje u tekstu: Odbor), no u svome radu je samostalno. Prema članku 110. stavku 5. Zakona, predsjednik i članovi Vijeća za zakonitost vlastitog rada odgovaraju Hrvatskome saboru, a nadzor nad zakonitošću njihova rada provodi Odbor. Osim Zakona i Odluke, okvir rada Vijeća propisan je Poslovníkom o radu Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija (dalje u tekstu: Poslovník), čije je donošenje u nadležnosti Vijeća. Sukladno članku 11. Odluke, trenutačno važeći tekst Poslovníka usvojen je 14. svibnja 2012.

Sukladno propisanom okviru djelovanja, Vijeće obavlja dio nadzora nad radom sigurnosno-obavještajnih agencija, a postupa na temelju programa rada koji donosi Odbor, na temelju zahtjeva građana, državnih tijela i pravnih osoba o zamijećenim nezakonitim postupcima ili nepravilnostima u radu sigurnosno-obavještajnih agencija, osobito u slučajevima kršenja Ustavom zajamčenih ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Na temelju članka 113. stavka 4. Zakona o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske i članka 7. stavka 4. Odluke o Vijeću za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija Hrvatskoga sabora te članka 4. stavka 8. Poslovníka o radu Vijeća, tekst Izvješća usvojen je na 5. sjednici Vijeća održanoj 16. siječnja 2019.

Izvješće se podnosi za dio 2018. godine u kojem je Vijeće djelovalo, odnosno za razdoblje od 21. studenoga do 31. prosinca 2018.

Cjelovito izvješće je upućeno predsjedniku Hrvatskoga sabora i klasificirano propisanim stupnjem tajnosti, a sažetak Izvješća ne sadrži klasificirane podatke i javno se objavljuje.

Izrazi u ovom sažetku Izvješća koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod, neovisno o načinu na koji su uporabljeni.

1. KONSTITUIRANJE VIJEĆA ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA

Članovi Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija (dalje: Vijeće) imenovani su Odlukom Hrvatskog sabora od 13. srpnja 2018. („Narodne novine“, broj 66/18.).

Za predsjednicu Vijeća imenovana je Zdravka Čufar Šarić, dok su članovima Vijeća imenovani dr. sc. Gordan Akrap, Gordan Bosanac, Eduard Briški, dr. sc. Josip Čerina, Vojko Rešetar i Mile Štefanac.

Sukladno propisima koji uređuju područje informacijske sigurnosti, za imenovane članove i predsjednicu Vijeća zatraženo je provođenje temeljne sigurnosne provjere te izdavanje Uvjerenja o obavljenoj sigurnosnoj provjeri (tzv. certifikata), kako bi im se omogućio pristup klasificiranim podacima u obavljanju poslova iz djelokruga Vijeća.

Nakon izdavanja Uvjerenja o obavljenoj sigurnosnoj provjeri za predsjednicu i članove Vijeća ostvareni su uvjeti za početak rada Vijeća, stoga je predsjednik Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Ranko Ostojić sazvao 1. (konstituirajuću) sjednicu Vijeća, sukladno članku 2. Poslovnika o radu Vijeća. Konstituirajuća sjednica je održana 21. studenoga 2018., a istoga dana održana je i 2. (prva samostalna) sjednica Vijeća, čime je Vijeće započelo s radom.

DIO DRUGI

IZVJEŠĆE O RADU VIJEĆA ZA GRAĐANSKI NADZOR SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNIH AGENCIJA ZA 2018. GODINU

1. STATISTIČKI PODACI

U izvještajnom razdoblju Vijeće je održalo **4 (četiri)** sjednice te osnovalo **5 (pet)** radnih skupina u kojima se raspravljalo o **5 (pet)** pojedinačnih zahtjeva građana, državnih tijela i pravnih osoba o zamijećenim nezakonitim postupcima ili nepravilnostima u radu sigurnosno-obavještajnih agencija (dalje u tekstu: predstavke). Radne skupine održale su **5 (pet)** sastanka te provele **3 (tri)** nadzora u prostorijama sigurnosno-obavještajnih agencija.

Vijeće je u izvještajnom razdoblju imalo u radu ukupno **12 (dvanaest)** predstavki građana i pravih osoba. Sve navedene predstavke zaprimljene su u razdoblju od okončanja mandata prethodnog (3.) saziva Vijeća u prosincu 2015. godine do konstituiranja novog (4.) saziva Vijeća, dana 21. studenoga 2018.

Prethodni (3.) saziv Vijeća započeo je postupanje u odnosu na **2 (dvije)** predstavke zaprimljene 2015. godine, no nije proveo neposredan nadzor u agencijama niti obavijestio podnositelje o nalazu Vijeća, stoga je ovaj saziv Vijeća preuzeo postupanje po navedenim predstavkama. U preostalih **10 (deset)** predstavki nije bilo postupanja prethodnog saziva Vijeća, zbog isteka njihova mandata.

2. RAD NA SJEDNICAMA

Na 4 (četiri) sjednice, održane u razdoblju od 21. studenoga do 31. prosinca 2018., Vijeće je izvršavalo sljedeće obveze:

1. (konstituirajuća) sjednica Vijeća, održana 21. studenoga 2018.

Konstituirajuću sjednicu Vijeća sazvaio je i otvorio predsjednik Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost Ranko Ostojić, pozivom od 14. studenoga 2018., sukladno članku 2. Poslovnika o radu Vijeća. Na sjednici je također sudjelovao potpredsjednik Odbora Petar Škorić, a njome je nakon konstituiranja Vijeća nastavila predsjedati Zdravka Čufar Šarić, predsjednica Vijeća.

2. (1. samostalna) sjednica Vijeća, održana 21. studenoga 2018.

Sjednicu je sazvala predsjednica Vijeća Zdravka Čufar Šarić, usmenim pozivom nakon zaključenja konstituirajuće sjednice, sukladno članku 2. Poslovnika o radu Vijeća. Na sjednici se raspravljalo o propisima koji uređuju područje rada Vijeća, načinu rada i transparentnosti rada Vijeća te uvođenju elektroničke pošte kao dodatnog modaliteta zaprimanja predstavlki.

3. sjednica Vijeća, održana 28. studenoga 2018.

Sjednicu je sazvala predsjednica Vijeća Zdravka Čufar Šarić pozivom od 22. studenoga 2018. Na sjednici su usvojeni zapisnici 1. (konstituirajuće) sjednice Vijeća i 2. (1. samostalne) sjednice Vijeća. Provedena je rasprava o potrebi izmjene i dopune Poslovnika o radu Vijeća, posebice u dijelu koji se odnosi na sadržaj poziva na sjednicu te otvorenost rada Vijeća prema javnosti. Započet je rad povodom 5 (pet) predstavlki zaprimljenih u Vijeću i osnovane su radne skupine za postupanje po njima.

4. sjednica Vijeća, održana 11. prosinca 2018.

Sjednicu Vijeća sazvala je predsjednica Vijeća pozivom od 4. prosinca 2018. Na sjednici je usvojen zapisnik 3. sjednice Vijeća te su voditelji radnih skupina, na temelju zaključaka s održanih sastanaka, izložili prijedloge postupanja po predstavkama koje su im dodijeljene u rad. Vijeće je usvojilo prijedloge radnih skupina te utvrdilo vrijeme provođenja neposrednog nadzora, povodom 3 (tri) zaprimljene predstavke. Nadalje, provedena je rasprava o prijedlozima izmjena i dopuna Poslovnika te nacrtu prijedloga Programa rada Vijeća za 2019. godinu.

3. OSTALE AKTIVNOSTI VIJEĆA

Tijekom izvještajnog razdoblja Vijeće je raspravljalo o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija, odnosno donošenju novog Poslovnika.

Prijedlog teksta novog Poslovnika kojim se stavlja izvan snage važeći Poslovnik od 14. svibnja 2012. očekuje se utvrditi u prvom tromjesečju 2019., nakon čega će se uputiti Odboru, radi pribavljanja mišljenja, sukladno članku 11. Odluke o Vijeću za građanski nadzor sigurnosno – obavještajnih agencija.

Vijeće je izradilo nacrt Prijedloga Programa rada za 2019. godinu te će, u siječnju 2019., ovaj prijedlog uputiti Odboru na donošenje, sukladno članku 112. Zakona u vezi s člankom 6. stavkom 2. Odluke.

Vijeće je održalo sastanak s predstavnicima SOA-e na kojem su utvrđeni okviri administrativno-tehničke suradnje, nužni za ostvarivanje zadaća Vijeća. Održavanje istovrsnog sastanka bit će predloženo predstavnicima VSOA-e.

4. JAVNOST RADA VIJEĆA

Na mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora Vijeće je zastupljeno zasebnom rubrikom gdje su objavljeni podatci o članovima Vijeća, nadležnosti Vijeća, podatci za kontakt te podatci o načinu podnošenja predstavki Vijeću.

Nadalje, objavljene su poveznice na propise po kojima Vijeće postupa, i to; Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske, Odluka o Vijeću za građanski nadzor sigurnosno–obavještajnih agencija te Poslovnik o radu Vijeća. Također, objavljena je poveznica na odluku o imenovanju trenutnog (4.) saziva Vijeća.

Održavanje sjednica najavljuje se na mrežnim stranicama Hrvatskoga sabora.

Vijeće će, u svrhu obavještavanja javnosti o svom radu, nakon donošenja Programa rada za 2019. godinu i Izvješća o radu Vijeća za 2018. godinu, zatražiti suglasnost Odbora za objavu ovih akata na mrežnim stranicama Hrvatskoga sabora.

DIO TREĆI

ZAVRŠNE NAPOMENE

Predmeti u radu Vijeća odnose se na predstavke zaprimljene u razdoblju od prosinca 2015. godine do studenoga 2018. godine, tijekom kojeg Vijeće nije djelovalo, no predstavke su unatoč tome pristizale. Neovisno o proteku vremena od njihova podnošenja, Vijeće će povodom svake zaprimljene predstavke postupiti sukladno člancima 110. – 114. Zakona.

Vijeće smatra da je potrebno nastaviti rad na jačanju informiranosti građana o djelokrugu rada Vijeća te načinu podnošenja zahtjeva za nadzor o zamijećenim nezakonitim postupcima ili nepravilnostima u radu sigurnosno-obavještajnih agencija. U tom smislu, na mrežnim stranicama Hrvatskoga sabora povećan je opseg podatka o radu Vijeća i načinu podnošenja zahtjeva građana.

Vijeće će u prijedlogu novog teksta Poslovnika, koji će biti dostavljen Odboru radi davanja mišljenja, predložiti unošenje odredbi koje proširuju mogućnost obavještavanja javnosti o radu Vijeća.